

Katedra za družinsko medicino v Ljubljani

Modularni del:
Na dokazih temelječa medicina

*Ali dolgotrajno
jemanje
benzodiazepinov
poveča tveganje za
pojav demence?*

Datum: 2.7.2018

Avtorja: Luka Bavec, dr.med. in Črtomir Ošep, dr.med., 27. modularna skupina

Mentorica:izr. prof. dr. Marija Petek-Šter, dr. med.

OPIS PROBLEMA

K osebnemu zdravniku pride v ambulanto 68-letna gospa po recepte za stalno terapijo. Omeni, da ji je zmanjkalo tudi zdravil za nespečnost. Jemlje Lexaurin že dlje časa. Osebnega zdravnika zaskrbi njena dolgotrajna uporaba benzodiazepinov.

Klinično vprašanje:

Ali je dolgotrajna uporaba benzodiazepinov dejavnik tveganja za nastanek demence?

RELEVANTNOST PROBLEMA ZA DELO V AMBULANTI

- Demenca je veliko družbeno breme, ki bo v naslednjih desetletjih postalo še večje.
- Benzodiazepini so zdravila, ki se jih v razvitih državah predpisuje za zdravljenje nespečnosti, anksioznosti in depresije.
- Med najpogostejše uporabnike benzodiazepinov spada populacija starejših od 65 let.
- Uporaba benzodiazepinov poleg svojih terapevtskih učinkov prinese tudi nekatere neželene učinke.
- Uporaba benzodiazepinov dokazano vpliva na spominske sposobnosti posameznika (anterogradna amnezija).

PREGLED RELEVANTNIH ČLANKOV IN VIROV

- Zhong G, Wang Y, Zhang Y, Zhao Y. **Association between Benzodiazepine Use and Dementia: A Meta-Analysis.** Aleman A, ed. *PLoS ONE*. 2015;10(5):e0127836. doi:10.1371/journal.pone.0127836.
- Takada M, Fujimoto M, Hosomi K. **Association between Benzodiazepine Use and Dementia: Data Mining of Different Medical Databases.** *International Journal of Medical Sciences*. 2016;13(11):825-834. doi:10.7150/ijms.16185.:
- Brandt J, Leong C. **Benzodiazepines and Z-Drugs: An Updated Review of Major Adverse Outcomes Reported on in Epidemiologic Research.** *Drugs in R&D*. 2017;17(4):493-507. doi:10.1007/s40268-017-0207-7.
- GrayShellyL, Dublin Sascha, Yu Onchee, WalkerRod, Anderson Melissa, Hubbard Rebecca A et al. **Benzodiazepine use and risk of incident dementia or cognitive decline: prospective population based study** *BMJ* 2016; 352 :i90
- Islam Md, M, Iqbal U, Walther B, Atique S, Dubey N, K, Nguyen P, -A, Poly T, N, Masud J, H, B, Li Y, -CShabbir S, -A, **Benzodiazepine Use and Risk of Dementia in the Elderly Population: A Systematic Review and Meta-Analysis.** *Neuroepidemiology* 2016;47:181-191

POVZETEK VIROV IN OSNOVNE DILEME

- Ob pregledu člankov in študij pridemo do zaključka, da je pri populaciji z dolgotrajno uporabo benzodiazepinov sicer prisotno večje tveganje za pojav demence, vendar pa ni dokazane vzročne povezave.
- Za bolj natančno opredelitev vzročnosti nastanka demence bi bile potrebne nadaljnje obsežnejše in dolgotrajnejše študije v smeri iskanja vzročne povezave med dolgotrajnim jemanjem benzodiazepinov in povečanim tveganjem za nastanek demence.

PRIPOROČILO ZA PRAKSO

- Ne glede na to, da ni potrjene vzročne povezave med dolgotrajnejšo uporabo benzodiazepinov ter večjim tveganjem za nastanek demence, je izhajajoč iz rezultatov študij in analiz smiselno upoštevati, da se demenca vseeno pojavlja v večjem odstotku.
- Zato bi bilo priporočljivo, da smo **ob spremljanju ljudi z dolgotrajno uporabo benzodiazepinov bolj pozorni na začetne simptome in znake demence.**
- Pri predpisovanju benzodiazepinov naj bi se bolj dosledno upoštevalo smernice, ki priporočajo kratkotrajnejšo uporaba benzodiazepinov (do nekaj tednov).
- Zaradi možnega nastanka različnih neželenih učinkov je treba vzeti v ozir tudi alternativne možnosti zdravljenja, kot so antidepresivi, telesna aktivnost in psihoterapija.
- Pacientom je pred začetkom jemanja benzodiazepinov potrebno tudi pojasniti možne neželene učinke.